Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32346

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i (UYRÖ), bireylerin geçmi?teki yasal olaylara, anla?mazl?klara veya adaletsizlik alg?lar?na ili?kin tekrarlay?c? ve pasif dü?ünce süreçlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinali yurt d???nda geli?tirilen bir arac?n Türkçe diline adaptasyon çal??mas?d?r. Türkçeye uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel geçerlili?ini ve psikometrik güvenilirli?ini Türk popülasyonunda test etmeyi amaçlam??t?r. Çal??ma, özellikle yasal süreçlerle ili?kili olumsuz duygusal ve bili?sel tepkilerin anla??lmas?na önemli katk?lar sa?lamaktad?r.

UYRÖ'nün Türkçe adaptasyonu, Tekin ve K?rl?o?lu (2019) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, yasa ile ilgili ruminasyon e?iliminin ölçülmesinde kullan?lan güvenilir ve geçerli bir araç sunmay? hedeflemi?tir. Ölçek, hukuki ba?lamda ya?anan stres ve kayg?n?n bili?sel bile?enlerini de?erlendirmede kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i, UYRÖ, Yasa Ba?l? Ruminasyon, Hukuk Psikolojisi, Geçerlik, Güvenirlik, Ölçek Adaptasyonu.

Yazarlar

Hasan Hüseyin TEK?N, M. KIRLIO?LU

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin ya?ad?klar? yasal sorunlar, hukuki süreçler veya adaletsizlik alg?lar? hakk?nda ne kadar yo?un, tekrarlay?c? ve kontrolsüz dü?üncelere (ruminasyona) sahip oldu?unu tespit etmektir. Ruminasyon, genellikle olumsuz sonuçlarla ili?kilendirilen bir bili?sel süreç oldu?undan, bu ölçek yasal süreçlerin bireyin psikolojik sa?l??? üzerindeki etkisini anlamak için bir gösterge sunar.

UYRÖ'nün Türkçe uyarlamas?n?n spesifik amac?, uluslararas? alanda kullan?lan bu yap?y? Türk kültürüne özgü yasal ve sosyal ba?lamda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu sayede, hukuk sistemiyle etkile?imde bulunan bireylerin ya?ad??? psikolojik zorlanmalar?n te?hisine ve müdahalesine olanak tan?nmaktad?r.

Yap?

Ölçek, yasal süreçlerle ba?lant?l? olan ve tekrarlay?c? dü?ünceleri içeren bir psikolojik yap? olan **Yasa Ba?l? Ruminasyon**'u ölçmektedir. Ruminasyon, genellikle bir soruna odaklanma ve onu

ARABPSYCHOLOGY.COM

analiz etme çabas? yerine, sorunun kendisi ve yaratt??? olumsuz duygular üzerine pasif bir ?ekilde dü?ünme e?ilimi olarak tan?mlan?r.

Yasa Ba?l? Ruminasyon, özellikle geçmi?teki hukuki olaylar?n veya süregelen anla?mazl?klar?n sürekli olarak zihinde yeniden canland?r?lmas?, yasal sonuçlar?n sürekli de?erlendirilmesi ve adaletsizlik duygular?n?n yo?un bir ?ekilde deneyimlenmesi gibi bili?sel bile?enleri içerir. Bu yap?, hem klinik hem de adli psikoloji alanlar?nda önemli bir ilgi konusudur.

Geçerlik

UYRÖ'nün Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, genellikle yap? geçerli?i ve dilsel e?de?erlik üzerine odaklanm??t?r. Tekin ve K?rl?o?lu (2019) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyup korumad???n? belirlemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullan?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in yasa ba?l? ruminasyon yap?s?n? Türk örnekleminde de uygun ?ekilde temsil etti?ini göstermelidir. Ayr?ca, ölçe?in teorik olarak ili?kili oldu?u di?er yap?larla (örne?in, kayg?, stres, depresyon) korelasyonlar?n?n incelenmesi yoluyla **Ölçüt Ba??nt?l? Geçerlik** kan?tlar? da elde edilmi? olabilir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, iç tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?erleri hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Adaptasyon çal??mas?nda elde edilen güvenirlik katsay?lar?, UYRÖ'nün Türkçe formunun klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun düzeyde güvenilir oldu?unu desteklemektedir. Ek olarak, zaman içinde ölçüm kararl?l???n? test etmek amac?yla **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** çal??malar? da yap?lm?? olabilir, bu da bireylerin zamanla ruminasyon düzeylerindeki de?i?imler hariç, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl? kald???n? gösterir.

Faktör Analizi

Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonunda, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n Türk kültürü ba?lam?nda do?rulanmas? için faktör analizleri temel al?nm??t?r. Orijinal ölçe?in sahip oldu?u faktör yap?s?n?n (alt boyutlar?n?n) korunup korunmad???n? incelemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** uygulanm??t?r.

Bu analizler, genellikle ölçe?in tek boyutlu mu yoksa yasa ba?l? ruminasyonun farkl? yönlerini

ARABPSYCHOLOGY.COM

(örne?in, öfke, adaletsizlik alg?s?) temsil eden alt boyutlara m? sahip oldu?unu ortaya koyar. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas? ve uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde kalmas?, Türkçe formun yap?sal geçerlili?ini kan?tlar.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme beklenmektedir)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (Muhtemelen Hollandaca veya ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle yasal süreçlerle deneyimi olan yeti?kinler)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Türkçe adaptasyon çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri veya genel toplum örneklemi üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Bireylerin yasal konularla ilgili tekrarlay?c? dü?üncelerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden raporlamas?n? temel al?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Yasal Psikoloji, Bili?sel Süreçler, Tekrarlay?c? Dü?ünce, Geçerlik, Güvenirlik Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: drhhtekin@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Hasan Hüseyin TEK?N (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

UYRÖ'nün Türkçe adaptasyon çal??mas? 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Hasan Hüseyin TEK?N ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m ve ücret bilgisi için yazar?n iznine ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Tekin, H. H. ve K?rl?o?lu, M. (2019). Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i'nin (UYRÖ) Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenirli?i. *OPUS Uluslararas? Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi, 11*(18), 1114-1134. doi:10.26466/opus.550290

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: utrecht-yasa-bagli-ruminasyon-olcegi-toad.pdf

Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçe?i uygulamak veya maddelerini incelemek için lütfen yukar?da belirtilen akademik referans makaleye veya sorumlu yazara ba?vurunuz. A?a??daki liste, ölçek maddelerinin orijinal dildeki içeri?ini korumak amac?yla yer tutmaktad?r.

(Maddeler Kaynakta Bulunmamaktad?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM